

**UCHWAŁA NR XIV/97/2019
RADY MIEJSKIEJ W BODZENTYNIE
z dnia 14 czerwca 2019 roku**

**w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Bodzentyń
mjr. Eugeniuszowi Gedyminowi Kaszyńskiemu ps. „Nurt”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 506), Rada Miejska w Bodzentyń uchwala co następuje:

§ 1. Rada Miejska w Bodzentyń na wniosek dr hab. prof. UJK Urszuli Oettingen – Prezesa Stowarzyszenia Siekierno Nasza Ojczyzna w uznaniu zasług dla polskiej historii oraz walk o niepodległość Polski w latach II wojny światowej

nadaje

**MJR. EUGENIUSZOWI GEDYMINOWI KASZYŃSKIEMU PS. „NURT”
cichociemnemu, żołnierzowi Armii Krajowej, Bohaterowi Gór Świętokrzyskich**

tytuł

Honorowego Obywatela Miasta Bodzentyń

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Burmistrz Teresa
Teresa Bzymek

UZASADNIENIE
do uchwały Nr XIV/97/2019
Rady Miejskiej w Bodzentynie
z dnia 14 czerwca 2019 roku

w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Bodzentyn
mjr. Eugeniuszowi Gedyminowi Kaszyńskiemu ps. „Nurt”

Do Przewodniczącej Rady Miejskiej w Bodzentynie wpłynął wniosek dr hab. prof. UJK Urszuli Oettingen – Prezesa Stowarzyszenia Siekierno Nasza Ojczyzna w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Bodzentyn mjr. Eugeniuszowi Gedyminowi Kaszyńskiemu ps. „Nurt”.

Eugeniusz Gedymin Kaszyński ps. „Nurt” urodził się 22 sierpnia 1909 r. w Łodzi. Uczęszczał do II Państwowego Liceum i Gimnazjum im. I Prezydenta RP Gabriela Narutowicza, gdzie w 1931 r. zdał maturę. Po ukończeniu w 1932 r. Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty nr 2 w Biedrusku pod Poznaniem odbywał służbę wojskową w 31. Pułku Strzelców Kaniowskich w Łodzi, a później w 49. Pułku Piechoty Strzelców Huculskich w Kołomyi. W 1937 r. został członkiem Związku Strzeleckiego. Był instruktorem Przynależności Wojskowej i Wychowania Fizycznego.

Podczas kampanii wrześniowej walczył w szeregach Batalionu Obrony Narodowej „Stryj” w ramach Armii „Karpaty”. Po przejściu granicy polsko-węgierskiej w połowie września 1939 r. trafił do obozu dla internowanych na Węgrzech. Jesienią przedostał się do Francji, gdzie przydzielono go jako dowódcę plutonu piechoty do 8 Pułku Piechoty w 3 Dywizji Piechoty. W jej składzie walczył w czerwcu 1940 r. w kampanii francuskiej. Po kapitulacji Francji ewakuował się do Wielkiej Brytanii. Tam wstąpił do 4 Brygady Kadrowej Strzelców, a następnie 1 Samodzielnej Brygady Spadochronowej pod dowództwem płk. Stanisława Sosabowskiego. Po przejściu kursu spadochronowego został instruktorem w ośrodku spadochronowym w Ringway koło Manchesteru, gdzie szkolono cichociemnych. W końcu sam się zgłosił na cichociemnego i przeszedł wszystkie wymagane kursy przygotowawcze. 24 sierpnia 1942 r. zaprzysiężono go na rotę przysięgi Armii Krajowej.

W nocy z 1 na 2 października 1942 r. został zrzucony do Polski w ramach operacji „Chisel”. Do końca listopada przebywał w Warszawie, gdzie otrzymał przydział do Komendy Okręgu Radomsko-Kieleckiego AK. Od 1 grudnia 1942 do kwietnia 1943 r. pełnił funkcję oficera technicznego Związku Odwetu i jednocześnie inspektora dywersji Kedywu Komendy Okręgu. Był wówczas odpowiedzialny za organizowanie patroli dywersyjnych na szlakach komunikacyjnych i szkolenie żołnierzy.

Po przybyciu Jana Piwnika ps. „Ponury”, który miał zadanie sformowania oddziału partyzanckiego, został jego zastępcą oraz komendantem Zgrupowania nr 1 w ramach Świętokrzyskich Zgrupowań AK (latem 1943 r.). Jego oddział, liczący ok. 215 ludzi, składał się z trzech plutonów: ppor. Euzebiusza Domoradzkiego ps. „Grot”, chor. Tomasza Wagi ps. „Szort” i wachm. Tomasza Wójcika ps. „Tarzan”. Baza operacyjna znajdowała się na wzgórzu Wykus, a teren działania obejmował obszar Gór Świętokrzyskich w rejonie Łysicy i Samsonowa. Po pierwszej oblawie niemieckiej na partyzantów 28 października 1943 r. oddział Kaszyńskiego przeniósł się w okolice Pasma Jeleniowskiego.

Po odejściu „Ponurego” z powodu zatargu z Komendą Okręgu objął w styczniu 1944 r. dowództwo nad całością Zgrupowań Partyzanckich AK „Ponury”. Z rozkazu płk. Emila Fieldorfa

„Nila” został wówczas zlikwidowany po przesłuchaniu przez „Nurta” agent niemiecki ppor. Jerzy Wojnowski ps. „Motor”, oficer Zgrupowań, wyrok wykonał chor. „Szort”.

W ramach przygotowań do akcji „Burza” Zgrupowania zostały przemianowane na Oddział Partyzancki 2 pułku piechoty Legionów AK. 3 maja 1944 r. otrzymał awans do stopnia kapitana. W pierwszych dniach sierpnia 1944 r. oddział został ponownie przemianowany na I batalion 2 pp Leg. AK. Przy batalionie powstała specgrupa produkująca pistolety maszynowe „KIS” własnej konstrukcji oraz miny przeciwpiechotne. W związku z rozkazem dowódcy AK o odtwarzaniu Sił Zbrojnych w Kraju i formowaniu tzw. wielkich jednostek, I batalion wszedł w skład 2 Dywizji Piechoty Legionów AK.

Na czele I/2 pp Leg. AK „Nurt” przeszedł cały szlak bojowy pułku od Ostrowca Świętokrzyskiego poprzez Staszów, Opatów, Dziebałtów aż po okolice Przysuchy, gdzie przeprowadzono koncentrację oddziałów Korpusu AK „Jodła” w celu marszu na pomoc Powstaniu Warszawskiemu. Po odwołaniu marszu na Warszawę, z 2 Dywizją Piechoty AK przeszedł na południe od Końskich, a następnie w kierunku Kielc i wreszcie Włoszczowy. 8 października 1944 r. rozkazem Komendanta Okręgu AK „Jodła” został mianowany dowódcą 2 pułku piechoty Legionów AK. Dowodzenie sprawował faktycznie do 12 października, gdy rozwiązano w okręgu związki taktyczne na poziomie pułku. Powrócił do swego batalionu. 29-30 października 1944 r. w rejonie wsi Chotów – Oleszno odparł atak niemieckiej oblawy. Zmuszony został do odwrotu i ciągłego kluczenia przed Niemcami. 14 listopada 1944 r. rozformował batalion w rejonie Świniej Góry. Do rozwiązania Armii Krajowej ukrywał się okolicy Włoszczowy. 18 stycznia 1945 r. awansowany został do stopnia majora ze starszeństwem z dniem 1 stycznia 1945 r. Wkroczenie na Kielecczyznę Armii Czerwonej uniemożliwiło ponowną mobilizację oddziałów. Wyjechał do Warszawy, a następnie do Krakowa. Nielegalnie przedostał się przez granicę i dotarł do Niemiec Zachodnich, gdzie stacjonowała wtedy jego macierzysta jednostka 1 Samodzielna Brygada Spadochronowa. Wraz z nią powrócił 8 października 1946 r. do Wielkiej Brytanii. Zamieszkał w Londynie, gdzie do śmierci ciężko pracował fizycznie lub przebywał w szpitalach. Zmarł w samotności 24 marca 1976 r. Zgodnie z jego wolą prochy zostały sprowadzone do Polski i złożone przy kapliczce na Wykusie 11 czerwca 1994 r.

Za swoje zasługi Eugeniusz Kaszyński odznaczony został Orderem Virtuti Militari V klasy, dwukrotnie Krzyżem Walecznych, trzykrotnie Medalem Wojska oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami.

Nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Bodzentyn Eugeniuszowi Gedyminowi Kaszyńskiemu ps. „Nurt” będzie wyrazem hołdu dla wielkiego rodaka, zasłużonego dla polskiej historii i walk o niepodległość Polski, szczególnie na ziemi świętokrzyskiej; oraz zaszczytem dla lokalnej społeczności.

W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie przedmiotowej uchwały.